

Obchodní společnosti (PO)

- jsou do PO, které provozují podnikatelskou činnost
- vznikají buď sdružením několika osob, nebo z důvodu nedostatku kapitálu nebo z důvodu vysokého podnikatelského rizika, nebo neúměrně vysoké pracovní zátěže
- forem spojování podnikatelských subjektů je mnoho
- obchodními společnostmi nejsou družstva ani státní podniky!!!

Obchodní společnosti lze rozdělit na dvě obecné skupiny:

a) vznik obchodních společností:

- v.o.s.
- k.s.
- s.r.o.
- a.s.

b) společné podnikání FO a PO bez vzniku PO

- tichá společnost (není obchodní společností)
- konzorcium (také není obchodní společností)

- obchodními společnostmi nejsou státní podniky ani družstva

Vznik obchodních společností:

- je potřeba uzavřít písemnou smlouvu, a to společenskou smlouvu, která musí být podepsána všemi společníky a podpisy musí být notářsky ověřené; náležitosti společenské smlouvy se mohou lišit v závislosti od typu smlouvy
- všechny obchodní společnosti jsou zapsány v OR, zápisem do OR získává firma právní subjektivitu

do OR se zapisují tyto náležitosti:

- a) obchodní jméno
- b) IČO
- c) místo
- d) předmět podnikání
- e) právní forma
- f) statutární orgán
- g) prokurista

Zánik obchodních společností:

- a) zaniká výmazem z OR
- b) zániku předchází zrušení

firma může být zrušena:

- a) uplynutím doby
- b) fúzí
- c) rozdělením
- d) likvidací

- e) konkurzem
- f) rozhodnutím jednoho ze společníků

nejčastěji se podniky ruší:

- 1) bez likvidace:
 - dobrovolné zrušení, přeměna v jinou firmu, požádá se o výmaz z OR a vytvoří se podmínky pro vznik nové firmy
 - právně: v den, kdy se podá žádost o výmaz, se podá žádost o vznik nové
- 2) s likvidací
 - nepřešlo celé jmění na jinou právní formu, vstup do likvidace se zapisuje do OR, statutární orgán jmenuje likvidátora, který je zapsán do OR
 - povinnosti likvidátora (pouze FO):
 - a) práce související s likvidací
 - b) povinnost plnit závazky a pohledávky (v likvidačním období musí být vypořádání všech závazků a pohledávek)
 - c) přesné stanovení dne likvidace, ke kterému provede likvidátor účetní závěrku, tu pak schválí všichni společníci
 - d) likvidace končí vyčíslením majetkového zůstatku, který se rozdělí mezi společníky
- 3) konkurzem
 - soudní řízení, jehož účelem je uspokojit věřitele z majetku osoby, která není způsobilá k splácení svých závazků (firma je insolventní)
 - soud donutí věřitele, aby vyhlásili konkurs
 - konkurs může být uskutečněn:
 - a) nuceným vyrovnáním
 - b) vyrovnáním
 - dlouhodobá insolventnost => úpadek firmy
 - v ČR tuto situaci řeší od r 1991: Zákon o konkurzu a vyrovnání

Členění obchodních společností:

osobní

v.o.s. a k.s.

- 1) neomezené, společné a nerozdílné ručení za závazky
- 2) všichni se účastní na řízení
- 3) zánikem účastníka ve společnosti zaniká celá firma
- 4) není zde povinnost vytvářet základní jmění

kapitálové

a.s. a s.r.o.

- 1) společníci za závazky společnosti buď neručí, nebo ručí omezeně
- 2) osobní účast společníků na řízení je nahrazena orgány společnosti
- 3) zánik společníka ve společnosti nezpůsobuje zánik firmy
- 4) základní jmění je povinné

VEŘEJNÁ OBCHODNÍ SPOLEČNOST = v.o.s.

Charakteristika: je to obchodní společnost, ve které alespoň 2 FO nebo PO podnikají pod společným obchodním jménem a právním dodatkem; těchto společností není mnoho, většinou jsou to rodinné podniky a firmy; vyžaduje se zde maximální solidnost a slušnost těch společníků (táta a syn)

Právní dodatek: „veřejná obchodní společnost“ nebo „veř. obch. spol.“ nebo „v.o.s.“ a nebo jen „Horák a spol.“ „Horák a synové“

Založení: 2 osoby, společenská smlouva

Majetek při založení, vklady: obchodní zákoník nestanoví povinnost, aby společnost měla při svém založení nějaký majetek, není zde ani ze zákona povinnost vkladu společníků, v praxi se společníci většinou dohodnou na určitém vkladu, jehož výši je nutné písemně zanést do společenské smlouvy

Ručení: společníci ručí svým vlastním soukromým majetkem a za závazky společníci odpovídají veškerým svým majetkem (je neomezené a trvá i po zániku společnosti)

Řízení firmy: k obchodnímu vedení firmy je oprávněn každý společník (každý společník je statutárním orgánem; doporučuje se, aby se dohodli, kdo bude ředitelem-statutárním orgánem)

Rozdělení zisku: zisk se rozděluje mezi jednotlivé společníky rovným dílem

Zdaňování: je to PO! Zisk se zdaňuje dle zákona o daní z příjmu FO až u jednotlivých společníků (HZ se rozdělí rovným dílem a pak si teprve společníci počítají daň) => nejnižší daň; ačkoli společníci pro v.o.s. pracují, nemají nárok na mzdu!!! Společníci nejsou zaměstnanci - nevznikají jim mzdové náklady, svůj podíl na zisku si vybírají v průběhu roku tzv. zálohou na zisk; v.o.s. se jako celek nedaní, protože nevytváří žádný hospodářský výsledek

Majetek při zrušení: při zrušení společnosti se majetek a závazky dělí buď podle vkladů, nebo rovným dílem

Výhody:

- možnost rozšíření společnosti o nové společníky
- určité daňové zvýhodnění, zisk se daní pouze 1x
- nevytváří žádné orgány

Příklad:

Společnost založilo 5 společníků. Dosáhli HZ 500.000 Kč. Vypočítej čistý příjem každého ze společníků, jestliže si zisk rozdělili rovným dílem.

KOMANDITNÍ SPOLEČNOST = k.s.

Charakteristika: je určitá modifikovaná společnost (modifikace=sloučení, vzniká sloučením některých zásad z v.o.s. a z s.r.o.); jedná se o společnosti kterých je méně, nevyskytují se tak často

Právní dodatek: obchodní jméno musí obsahovat dodatek „komanditní společnost“ nebo „kom. spol.“ nebo „k.s.“

Založení: 2 osoby, společenská smlouva (...výše vkladu komanditistů), návrh na zápis do OR podepisují všichni společníci

Majetek při založení, vklady: komanditisté jsou povinni do společnosti vložit určitý majetkový vklad, který se zapisuje do společenské smlouvy a do OR

Ručení: je to společnost v níž jeden nebo více společníků ručí za závazky společnosti:

- a) ručí omezeně, do výše svého nesplaceného vkladu, který je zapsán v OR = komanditisté, (chovají se jako s.r.o.)
- b) ručí neomezeně, celým svým majetkem = komplementáři (chovají se jako v.o.s.)

Řízení firmy: k obchodnímu vedení společnosti jsou oprávněni pouze komplementáři (jsou statutárním orgánem)

Rozdělení zisku: zisk k.s. se dělí na dvě části:

- a) část připadající komanditistům
 - b) část připadající komplementářům
- uvnitř těchto jednotlivých dílů se zisk rozdělí následovně:
- a) u komanditistů se část dělí podle výše vkladů (25%)
 - b) u komplementářů se část dělí většinou rovným dílem, pokud smlouva nestanoví jinak

Zdaňování:

- a) komanditisté: vytváří podíl na hospodářském výsledku, který se zdaňuje DPPO (daň z příjmů PO) a po té takto zdaněný zisk rozdělí mezi jednotlivé komanditisty, kteří jej zdaní (ten svůj podíl) jednotlivě sami ještě jednou a to srážkovou daní 25%
- b) nesmí si vyplácet mzdu, místo mzdy si vyplácí zálohu, část zisku připadající komplementářům po rozdělení podléhá DPFO (zdaňují sami podle DPFO)

Rezervní fond: k.s. nemusí zřizovat rezervní fond

Příklad 1:

Komanditní společnost založili 3 společníci. Dosáhli hrubého zisku 1.200.000 Kč. Vypočítej čistý příjem každého ze společníků.

Příklad 2:

Komanditní společnost založilo 12 společníků. Hrubý zisk společnosti činil 12.000.000 Kč. Vypočítejte čistý příjem jednotlivých společníků.

Příklad 3:

Komanditní společnost založili 4 společníci. Firma dosáhla hrubého zisku 5.800.000 Kč. Vypočítej čistý příjem společníka.

SPOLEČNOST S RUČENÍM OMEZENÝM = s.r.o.

Charakteristika: jedná se o kapitálovou společnost, těchto společností je nejvíce (jsou v ČR nejvíce zastoupeny; s.r.o. je obdoba a.s. s rozdílem, že se jedná o menší druh podnikání (u s.r.o. o tisíce, u a.s. o milióny)

Právní dodatek: „společnost s ručením omezeným“ nebo „spol. s r.o.“ nebo „s.r.o.“

Založení: může být založena jen jednou osobou (1-50 osob), na základě zakladatelské listiny nebo společenské smlouvy

Majetek při založení, vklady: je to společnost jejíž základní jmění je tvořeno jednotlivými vklady společníků:

- a) min. zákl. jmění podle zákona je stanoveno 100.000Kč (pokud však založíme s.r.o. zabývající se cennými papíry, musí vytvořit min. zákl. jmění 200.000 Kč)
- b) min.vklad společníka dle zákona je stanoven 20.000Kč

Pokud společník nemá peněžitý vklad, může vložit i nepeněžitý vklad (musí být oceněn).

Před zápisem do OR musí být splaceno alespoň 30% z jednotlivých vkladů, u kmenového jmění musí být splaceno alespoň 50.000; zbylá část se většinou dorovná do 5 let. Pokud s.r.o. zakládá pouze jeden společník, pak výjimky neplatí a vklad musí tudíž zaplatit úplně celý

Ručení: společníci ručí omezeně a to do výše svých nesplacených vkladů

Řízení firmy: nejvyšším orgánem je valná hromada společníků, ta se schází 1x či 2x do roka a rozhoduje o nejdůležitějších otázkách existence společnosti; zabývá se stanovami, rozdělením zisku, snížením či zvýšením základního jmění nebo zrušením společnosti.

Statutárním orgánem je jeden a více jednatelů, ti jsou jmenováni valnou hromadou a je jim svěřeno obchodní vedení společnosti.

Kontrolním orgánem je dozorčí rada, která dozírá na jednatele a na hospodářskou činnost společnosti, kontrolu účetnictví, roční účetní závěrku a podává zprávy valné hromadě; jednatele nesmí být členy dozorčí rady.

Každý společník má na valné hromadě jeden hlas na 1.000 Kč svého vkladu.

Valná hromada je usnášení schopná, jestli-že jsou přítomni společníci, kteří mají alespoň 50% hlasů

Rozdělení zisku: nejprve se zdaní jako celek a pak se rozdělí mezi jednotlivé společníky; výše podílu závisí buď:

- na výši vkladu
- na tom, jak je uvedeno ve společenské smlouvě

Zdaňování: zisk se zdaňuje dle zákona o DPPO = 35%; nejprve se zdaní jako celek, pak se rozdělí mezi jednotlivé společníky a ty pak svůj podíl ještě zdaní 25%

Majetek při zrušení: při zrušení této společnosti s likvidací, má každý společník právo na podíl na likvidačním zůstatku; pokud společník vystoupí z dané společnosti, musí převést svůj vklad na někoho jiného; k odchodu z této společnosti je potřeba vyjádření valné hromady

Rezervní fond: společnost je ze zákona povinna vytvářet rezervní fond, který slouží ke krytí ztrát společnosti, nebo k překonání určitých nepříznivých vývojů ve firmě
Rezervní fond se vytváří ve výši 10% čistého zisku, musí se založit nejpozději v roce, kdy je poprvé dosaženo zisku a musí se každý rok doplňovat dle společenské smlouvy, nejméně však 5% čistého zisku, než dosáhne 10% ZJ.

Nevýhoda: dvojí zdanění

Příklad 1:

Tři společníci založili s.r.o., každý vložil 20.000 Kč. Za rok 2000 dosáhli hrubého zisku 100.000 Kč. Vypočítejte čistý podíl každého společníka.

Příklad 2:

Pět společníků dosáhlo hrubého zisku 1.000.000 Kč. Vypočítej čistý příjem společníka u s.r.o. a čistý příjem společníka, v případě, že by se jednalo o v.o.s.

AKCIOVÁ SPOLEČNOST = a.s.

Charakteristika: je kapitálová společnost, je společnost, která se uplatňuje tam, kde nestačí kapitál jednotlivce, je nejstarším typem obchodní společnosti; společnost, která má vznik v USA; je společnost jejíž základní jmění je rozvrženo na určitý počet akcií o určité jmenovité (nominální) hodnotě; majitelé se mění pouze nákupem či prodejem akcií; je to právnická osoba

Právní dodatek: „akciová společnost“ nebo „akc. spol.“ nebo „a.s.“

Založení: 1 PO - zakladatelská listina, 2 osoby - zakladatelská smlouva (návrh stanov)

dvěma způsoby:

a) na základě výzvy k upisování akcií (zakladatelská smlouva), jedná se o tzv. postupný způsob založení a.s.; majitelé musí veřejně oznámit, že hodlají založit a.s. a musí vyzvat veřejnost k upisování akcií; akcie se splácí postupně (to má určitá pravidla) při jejich upsání 10% jmenovité hodnoty a pak dalších 20% před konáním 1. valné hromady a zbytek do konce 1 roku; při upisování se vystavuje zatímní list (pouze při založení), což je cenný papír, obchodovatelná na burze či v RM systému a vystavuje se akcionáři, protože nemá zaplacenou celou jmenovitou hodnotu akcie (cenný papír na jméno a vlastníka opravňuje ke všem právům akcionáře), po roce se zatímní list vyměňuje za akcii

b) založení bez upisování akcií (najednou na základě zakladatelské smlouvy), tzn. že povinnost vkladů na sebe převezmou zakladatelé

Zakládání a.s.: nejpozději do 90 dnů od podepsání zakladatelské smlouvy je nutno podat návrh na zápis do OR
Pokud a.s. emitovala různé druhy akcií, musí na plášti uvést o jaký druh akcie se jedná.

Pokud vydává akcie pouze na jméno, musí povinně vést seznam akcionářů.

Podmínky za kterých OR zaregistruje a.s.:

- 1) musela se konat tzv. 1. ustavující valná hromada (musí být uveden zápis)
- 2) museli být schváleny a podepsány smlouvy mezi jednotlivými společníky na základě kterých byla sestavena zakladatelská listina
- 3) muselo být splaceno min. 30% kmenového jmění
- 4) podnikatelé musí mít pro danou živnost živnostenské oprávnění

Majetek při založení, vklady: základní jmění je rozvrženo na určitý počet akcií o určité jmenovité (nominální) hodnotě (v zákoně není předepsáno jaká má být výše té nominální

hodnoty akcií, ale v praxi a.s. rozepisují akcie na nom. hodnoty); a tvoří minimálně 1.000.000 Kč

Ručení: za závazky společnosti odpovídá společnost celým svým majetkem; akcionáři neručí za chod společnosti vůbec

Řízení firmy: je povinna zřizovat orgány:

1. *valnou hromadu* - nejvyšším orgánem společnosti, rozeznáváme dva typy:

a) *ustavující valná hromada* na které musí být splaceno min. 30% základního jmění (schází se pouze při zakládání společnosti)

b) *další valné hromady*, fungují jako v s.r.o., schvalují změny stanov, volí orgány společnosti, schvalují účetní závěrku, rozdělují zisk, mění představenstvo, ředitele, schází se 1x či 2x za rok

2. *představenstvo* - je to výkonný (řídící) orgán, vede účetnictví, odpovídá za společnost, předkládá účetní závěrku, navrhuje rozdělení zisku atd.; doporučuje se aby ho tvořilo 8-12 lidí (spadá sem i ředitel)

3. *dozorčí rada* - dozírá na činnost a.s., má právo nahlížet do dokladů, provádí kontrolu účetnictví, je povinná

Rozdělení zisku: podle vlastněných akcií

Zdaňování: nevýhodou je dvojitá zdanění, kdy se daní celý zisk společnosti daní 35%, dále se rozdělí na podíly jednotlivým společníkům, které se pak daní ještě 25% navíc se daní i dividendy (úroky z akcií, je to kapitálový majetek), podléhají zdanění u zdroje srážkovou daní 25%

Zrušení společnosti: o likvidaci a.s. rozhoduje valná hromada a majetek se v tom případě rozdělí mezi akcionáře v poměru odpovídajícímu jmenovité hodnotě akcií

Rezervní fond: ve výši 20% ZJ, každý rok se musí dle společenské smlouvy či stanov doplňovat, nejméně však 5% čistého zisku, než dosáhne min. výše nebo výše určené stanovami

Ostatní: vytváří si tzv. stanovy, tam se uvádí: obchodní jméno, předmět podnikání, výše základního jmění, splácení akcií

Hodnota vydaných akcií a počet není omezen.

Výhody a.s.: její existence nezávislá na změně majitelů vlastníci riskují pouze svůj vklad do společnosti snadnější způsob jak získat bankovní úvěr

Nevýhody a.s.: dvojitá zdanění

AKCIE

- jedná se o cenný papír obchodovatelný na burze
- s akcií jsou spojena práva akcionáře podílet se na řízení společnosti (záleží na počtu akcií)
- souvisí právo na podíl na zisku a.s. (zisk dostanu výplatou dividend) a na likvidačním zůstatku
- hodnoty akcií:
 - a) jmenovitá neboli nominální hodnota (skutečná)
 - b) tržní neboli kurzovní (spekulační)
 - je hodnota akcie, za kterou se podaří prodat akcii na kapitálovém trhu (či na burze nebo RM systému)
 - vytváří se na trhu a to v závislosti na nabídce s poptávce (může být vyšší ale i nižší než nominální hodnota)
 - rozdíl mezi nominální a tržní hodnotou akcie se nazývá ážio (podléhá zdanění 5%, je kapitálovým majetkem)
- části akcie:
 - a) plášť - jedná se o samotnou akcii (ten papír), každý plášť by měl být jiný, aby se odlišily akciové společnosti; v ČR je většinou plášť nahrazen výpisem z RM systému - říkáme tomu, že akcie má zaknihovanou podobu
 - povinné náležitosti pláště:
 - 1) obchodní jméno společnosti + právní dodatek
 - 2) informace o tom o jaký druh akcie se jedná (akcie na jméno)
 - 3) sídlo společnosti
 - 4) kmenové jmění společnosti
 - 5) počet akcií, které společnost emitovala (vydala)
 - 6) datum, kdy byla akcie vydána
 - 7) podpisy alespoň dvou členů společníků
 - 8) číslo a nominální hodnota
 - b) kupónový arch - slouží k výplatě dividend (je to perforovaný, prodirkovaný papír)
 - c) talon - poukázka na to, aby byl vydán nový kupónový arch
- druhy akcií:
 - 1) akcie na jméno - je vystavena na jméno vlastníka, vlastník je zaevidován v seznamu akcionářů tzn. že vlastník je znám (není anonymní), tyto akcie se složitěji převádí na jinou osobu
 - 2) akcie na majitele - akcie kdy vlastník není evidován, je anonymní - daná a.s. neví kdo je vlastník těchto akcií, tyto akcie jsou lehce převoditelné na jinou osobu
 - 3) zaměstnanecké akcie - jsou akcie, které vydává firma (a.s.), jsou určeny výhradně zaměstnancům a.s., jejich vydávání stanoví stanovy a.s.; souhrn všech zaměstnaneckých akcií nesmí překročit 5% základního jmění, znějí pouze na jméno a mohou být převáděny pouze mezi

zaměstnanci společnosti nebo mezi zaměstnanci, kteří odešli do důchodu; zaměstnancům se prodávají za zvýhodněných podmínek, nejčastěji pod jmenovitou hodnotou; smyslem těchto akcií je zvýšit zájem zaměstnanců o hospodářský výsledek firmy; a.s. je povinna vykoupit zpět tyto akcie buď za celou tržní hodnotu nebo za určitý poměr této tržní hodnoty

- 4) prioritní akcie - vlastník těchto akcií je upřednostněn při výplatě dividend; celková hodnota prioritních akcií nesmí být větší než $\frac{1}{2}$ základního jmění a.s.
- 5) zlatá akcie - vlastník zlaté akcie má při jakémkoli rozhodování a.s. právo veta (může výrazně ovlivnit chod celé společnosti)
- 6) dividenda - jsou podíly na zisku a.s. (výnosy z akcií); o výši dividend rozhoduje valná hromada; výše dividend je vyjádřena většinou v % z jmenovité hodnoty akcie
- 7) super dividenda - rozdělením zisku na výplatu dividend není nikdy úplné, většinou zbývá určitá část, tato zbylá část se vyplácí majitelům prioritních akcií ve formě tzv. super dividend (dostávají jako bonus)

Příklad 1:

Komanditní společnost tvoří 4 společníci. Společnost dosáhla hrubého zisku 800.000 Kč. Společníci si podíl rozdělili v poměru 20:80. Vypočítej čistý zisk společníka.

Příklad 2:

Komanditní společnost tvoří 7 společníků. Společnost dosáhla za rok hrubého zisku ve výši 2.800.000 Kč. Vypočítej čistý podíl společníka.

Příklad 3:

Společnost s ručením omezeným tvoří 3 společníci. Společnost má hrubý zisk 1.200.000 Kč. Vypočítej čistý zisk společníka.

Příklad 4:

Ze základů daně FO vypočítej daň. ZD: 75.000,-; 120.000,-; 540.000,-;

TICHÁ SPOLEČNOST = TICHÉ SPOLEČENSTVÍ

Charakteristika: je to jeden z druhů obchodních společností; základem této společnosti je vklad TS (tichého společníka), tento vklad se stává vlastnictvím podnikatele, který je povinen při ukončení činnosti vklad vrátit

Založení: vzniká na základě písemné smlouvy, musí být sepsána smlouva o tichém společenství; podepsáním smlouvy vzniká pouze závazkový vztah mezi podnikatelem a tichým společníkem; podnikatel může mít několik tichých společníků, s každým musí být sepsána nová smlouva o tichém společenství

Majetek při založení, vklady: TS je povinen vložit vklad a tím se podílet na podnikání; vkladem TS může být i určitá věc, stroj, právo, patent, vynález, nemovitost (je-li vkladem nemovitost, potom je podnikatel oprávněn tuto nemovitost užívat po dobu trvání smlouvy; ta nemovitost se ale nikdy nestává vlastnictvím podnikatele)

Podíl na zisku: podnikatel se zavazuje k placení určitého podílu pro TS

- ze smlouvy o tichém společenství plyne že podnikatel může platit výnos pouze v případě, když dosáhne zisk, zákon nestanoví jaká má být výše zisku, vklad TS se stává vlastnictvím podnikatele; na základě tohoto může být většinou podíl TS stanoven jako poměr vkladu a obchodním majetku podnikatele (určité %)

- ve smlouvě nesmí být stanoveno, že se podnikatel zavazuje vyplácet tichému společníkovi výnos v každém případě (když nemá např. zisk)

- podílem na zisku se rozumí podíl na disponibilním zisku (na čistém zisku) - takto vyplacený podíl není nákladem pro podnikatele

- TS vzniká nárok na podíl na zisku do 30 dní od vyhotovení roční účetní závěrky

- pokud ve firmě vznikne ztráta, pak se o tuto ztrátu snižuje vklad tichého společníka a je mu vrácen

Zánik smlouvy o tichém společenství:

- a) uplynutím doby, na kterou byla smlouva uzavřena
- b) výpovědí, která musí být dána 6 měsíců před koncem kalendářního roku
- c) konkurzem
- d) likvidací

- po ukončení činnosti této společnosti je podnikatel povinen vrátit tichému společníkovi jeho vklad, který musí být zvýšený o podíl na zisku za uplynulé kalendářní období

Výhody:

- a) TS zůstává v anonymitě
- b) vklad TS je pro podnikatele zajímavý, když nevlastní peněžní prostředky
- c) výnosy TS bývají vyšší než výnosy jiného věřitele
- d) TS může být kdokoliv jak FO, tak PO (většinou se jedná o půjčení vysokých částek)

POJMY

Obchodní zákoník a související předpisy

1) ODŠTĚPNÝ ZÁVOD

- c) organizační složka podniku, zapsána v O.R. (obchodní jm. podnikatele + odštěpný závod)

2) OBCHODNÍ TAJEMSTVÍ

- tvoří veškeré skutečnosti související s podnikem, které mají hodnotu a nejsou v příslušných obch. kruzích běžně dostupné
- d) mají být utajeny (zajišťuje podnikatel, jenž to dá vnitřním předpisem a to podnikovou směrnicí)
- e) jsou to různé technologie, informace o dodavatelích, zisky

3) PODNIKÁNÍ ZAHRANIČNÍCH OSOB

- F.O. s bydlištěm nebo P.O. se sídlem mimo území ČR
- zahraniční osoba na území ČR -> pro účely tohoto zákona této osoby
- f) oprávnění vzniká ke dni zápisu do O.R. (návrh podává zahraniční osoba)

4) OBCHODNÍ REJSTŘÍK

- je to veřejný seznam, do kterého se zapisují zákonem stanovené údaje týkající se podnikatelů, popřípadě jiných osob, o nichž stanoví zvl. zákon
- g) je veden rejstříkovým soudem a je každému je přístupný (součástí je sbírka listin)

Údaje, které se zapisují do O.R.:

- a) obchodní jméno
- b) u PO sídlo, u FO bydliště a místo podnikání
- c) IČO
- d) předmět podnikání
- d) právní forma PO
- e) statutární orgán (jméno a bydliště osoby nebo osob, které jím jsou nebo jsou jeho členy + uvedení způsobu, jakým jednají jménem PO)
- f) označení, sídlo a předmět podnikání odštěpného závodu nebo jiné organizační složky podniku, jméno vedoucího a jeho bydliště
- g) jméno prokuristy a jeho bydliště
- h) další skutečnosti, stanoví-li zákon

Dále se zapisují:

- a) u v.o.s.: jména a bydliště společníků, obchodní jméno či název a sídlo PO jako společníka
- b) u k.s.: jména a bydliště společníků, obchodní jméno či název a sídlo PO jako společníka, s určením, kdo je komplementář a kdo komanditista, výše vkladu každého komand. a rozsah jeho splacení
- c) u s.r.o.: jména a bydliště společníků, obchodní jméno či název a sídlo PO jako společníka, s uvedením výše základního jmění, výše vkladu každého společníka a rozsah jeho splacení + jména a bydliště členů dozorčí rady
- d) u a.s.: výše základního jmění, rozsah jeho splacení, počet, druh, forma a jmenovitá hodnota akcií + jména a bydliště členů dozorčí rady
- e) u družstva: výše základního jmění + vklady
- f) u st. podniku zakladatel + kmenové jmění

Dále se zapisuje:

- a) vstup do likvidace + likvidátor, prohlášení konkurzu
- b) zánik či změna zapisovaných skutečností
- c) u F.O. rodné číslo

Kdo podává návrh na zápis do OR:

- a) podává oprávněná osoba, jíž se zápis týká
- b) osoby k tomu podle zákona oprávněné
- c) osoby k tomu písemně zmocněné těmito osobami
- h) návrh musí být doložen listinami o skutečnostech, které mají být do OR zapsány. Zápis se provede ke dni určenému v návrhu na zápis. Podpisy musí být úředně ověřeny.

5) ÚČETNICTVÍ PODNIKATELŮ

- podnikatelé jsou povinni vést účetnictví, účetním obdobím je kalendářní rok (a.s. - účetní závěrku ověřenou auditorem)
- zapsaní v OR: účtují v soustavě podvojného účetnictví (náklady, výnosy)
- nezapsaní v OR: účtují v soustavě jednoduchého účetnictví (příjmy, výdaje)

6) HOSPODÁŘSKÁ SOUTĚŽ

- je rozvíjení hospodářské činnosti v zájmu dosažení hospodářského prospěchu
- mohou jí provozovat FO i PO, i když nejsou podnikatelé
- účast se nesmí zneužívat (zneužití = nekalé soutěžení)

7) NEKALÁ SOUTĚŽ

- jednání v hospodářské soutěži, které je v rozporu s dobrými mravy soutěže a je způsobilé přivodit újmu jiným soutěžitelům (zakazuje se)
- je to zejména:
 - a) klamavá reklama - je šíření údajů ve prospěch vl. nebo cizího podniku na úkor jiných soutěžitelů a to zejména: mluvením, tiskem, televizí či rozhlasem atd.
 - b) klamavé označování zboží a služeb
 - c) vyvolávání nebezpečí záměny
 - d) parazitování na pověsti podniku, výrobku či služeb jiného soutěžitele
 - e) podplácení - je jednání, jímž soutěžitel osobě (statutárnímu orgánu) jiného soutěžitele nabídne, slíbí či poskytne prospěch, aby docílil na úkor jiných soutěžitelů pro sebe nebo jiného soutěžitele přednost nebo jinou neoprávněnou výhodu v soutěži (jak peněžitě, tak poskytnutí služby); osoba, která žádá za stejným účelem jakýkoliv prospěch
 - f) zlehčování
 - g) porušování obchodního tajemství - je jednání, jímž jednající jiné osobě neoprávněně sdělí obchodní tajemství, které může být využito v soutěži a o němž se dověděl:
 - a) že mu bylo svěřeno, stalo se mu přístupným na základě vztahu k soutěžiteli
 - b) vlastním nebo cizím nezákonným jednáním
 - h) ohrožování zdraví spotřebitelů a životního prostředí
- právní prostředky ochrany proti nekalé soutěži: osoby, jejichž práva byla nekalou soutěží porušena mohou po rušiteli požadovat:
 - a) zdržení se jednání a odstranění závadného stavu
 - b) přiměřené zadostiučinění (i v penězích)
 - c) náhrada škody a vydání bezdůvodného obohacení (lze domáhat)

ZADÁNÍ EKONOMICKÉ SOUTĚŽE PRO STUDENTY DRUHÝCH ROČNÍKŮ

„O NEJLEPŠÍHO ZNALCE OBCHODNÍHO ZÁKONÍKU“

- 1) Definujte akciovou společnost.
- 2) Jak odpovídá a.s. za porušení svých závazků?
- 3) Jaká práva vyplývají z vlastnictví akcie?
- 4) Dle zákona o cenných papírech mohou být vydány akcie v jakých podobách?
- 5) Jaký je rozdíl mezi akcií na jméno a na majitele?
- 6) Čemu se musí rovnat součet jmenovitých hodnot všech akcií?
- 7) Čemu by se měl rovnat součet jmenovitých hodnot zaměstnaneckých akcií?
- 8) Zaměstnanecké akcie znějí na jméno, nebo na majitele?
- 9) Jaké právo akcionáře se nevztahuje na vlastníka prioritních akcií?
- 10) Může být emisní kurz akcií nižší než její jmenovitá hodnota?
- 11) Do jaké doby od upsání základního jmění se musí uskutečnit ustavující valná hromada?
- 12) O čem konkrétně rozhoduje valná hromada?
- 13) Jaká musí být výše splacených peněžních vkladů při vzniku a.s.?
- 14) Může dozorčí rada svolat valnou hromadu?
- 15) Kolik členů musí mít nejméně dozorčí rada?
- 16) Může se základní jmění zvýšit upisováním nových akcií?
- 17) Může být sníženo základní jmění a.s., pokud ano či ne, vysvětlete.
- 18) Tvorba rezervního fondu u a.s.
- 19) Kdo jmenuje likvidátora a.s.?
- 20) Kdy vzniká nárok na vrácení podílu na likvidačním zůstatku a.s.
- 21) Definujte odštěpný závod, jaké obchodní jméno užívá?
- 22) Co je obchodní tajemství a jak dlouho trvá právo k obchodnímu tajemství?
- 23) Od jaké doby jsou účinné skutečnosti zapsané v obchodním rejstříku?
- 24) Co rozumíme pod nekalou soutěží?
- 25) Mohu si jako občan pořídit kopii a výpis z obchodního rejstříku?
- 26) Co je klamavá reklama?
- 27) Jak se mohou právně domáhat osoby, jejichž práva byla nekalou soutěží poškozena?
- 28) Jak ručí společníci za závazky společnosti po zániku společnosti?
- 29) Může být společenská smlouva založena zmocněncem, jestli ano, jak se to uskutečňuje, jestli ne, tak proč?
- 30) Může být pohledávka přijata jako vklad do základního jmění?
- 31) Co se stane v případě, že se společník v.o.s. opozdil při splácení peněžitého vkladu?
- 32) Kdo je oprávněn k obchodnímu vedení v.o.s.?
- 33) Může do v.o.s. přistoupit další společník? Jestli ano, tak jak, jestli ne, tak proč?
- 34) Co znamená zákaz konkurence?
- 35) Jakým způsobem ručí ve v.o.s. společník, který do společnosti přistoupil?
- 36) Kdo je oprávněn k obchodnímu vedení k.s.?
- 37) Rezervní fond s.r.o.
- 38) Jaká musí být min. celková hodnota předaných nepeněžitých vkladů při založení s.r.o.?
- 39) Může mít 1 společník v s.r.o. více obchodních podílů v dané společnosti?
- 40) Mohou společníci s.r.o. žádat o vrácení vkladu?
- 41) Kým a do kdy mohou být právní úkony prohlášeny za neplatné?
- 42) Na základě čeho se zakládá společnost a kdy vzniká?
- 43) Co je to základní jmění a co vklad a podíl společníka?

- 1) je to kapitálová společnost, jejíž základní jmění je rozvrženo na určitý počet akcií, o určité nominální hodnotě, je to PO a její základní jmění činí 1.000.000 Kč
- 2) a.s. ručí za závazky společnosti celým svým majetkem, akcionář neručí
- 3) podílet se na řízení a zisku společnosti, právo a likvidačním zůstatku (musí však mít určitý počet akcií)
- 4) v podobě listinné či zaknihované (akcie na jméno a na majitele, dále pak zaměstnanecké, prioritní a zlaté)
- 5) na jméno: vlastník je veden ve veřejném seznamu akcionářů, je znám, není anonymní, tyto akcie jsou hůře převoditelné na jinou osobu
na majitele: vlastník není znám, je anonymní, tyto akcie se snadno převádí na jinou osobu
- 6) součet všech jmenovitých hodnot se musí rovnat základnímu jmění, a to min. 1.000.000 Kč
- 7) 5% základního jmění
- 8) znějí na jméno, aby podnik věděl (jsou převoditelné mezi zaměstnanci i těma co odešli do důchodu)
- 9) vlastník prioritních akcií nemá práva hlasování na valné hromadě (je upřednostněn při výplatě dividend)
- 10) ne může
- 11) do 60 dnů
- 12) rozhoduje o založení, volí orgány, schvaluje stanovy, jmenuje představenstvo
- 13) min 30% základního jmění (ustavující valná hromada)
- 14) ano, jestliže to vyžadují zájmy společnosti
- 15) nejméně 3
- 16) ano může
- 17) ano může, ale jen do výše stanovené zákonem, ne pod 1.000.000 Kč
- 18) s.r.o. ho má povinnost vytvářet ; ve výši 10% čistého zisku, založit nejpozději v roce, kdy je poprvé dosaženo zisku, každý rok se může doplňovat dle společenské smlouvy či stanov, nejméně však 5% čistého zisku, než dosáhne 10% ZJ
- 19) valná hromada, vstup do likvidace se zapisuje do OR (obchodní jméno + „v likvidaci“), celé jmění společnosti přejde na právního nástupce
- 20) po vrácení všech listinných akcií
- 28) ručí stejně jako za jejího trvání, při likvidaci – do výše svého podílu na likv. zůstatku
- 30) ano může v určité nominální hodnotě, se souhlasem valné hromady
- 31) musí platit úrok z prodlení ve výši 20% svého nesplaceného vkladu (z dlužné částky)
- 32) všichni společníci 33) ano může (je to rodinný podnik), zápisem do spol. smlouvy -> OR
- 34) společníci nesmí bez souhlasu valné hromady podnikat ve stejném oboru, jako podniká jejich společnost, nesmí být stat. orgánem jiné společnosti, která podniká ve stejném oboru
- 35) ručí celým svým majetkem i za to, co bylo před jeho vstupem
- 36) pouze komplementáři, kteří jsou statutárním orgánem
- 37) vytváří se ke krytí ztrát společnosti a k překonání nepříznivých vlivů, nejméně 5% z čistého zisku, do 10% zákl. jmění; s.r.o. a a.s. má povinnost ho vytvářet z čistého zisku
- 38) ? min. vklad společníka 20.000 Kč, min výše ZJ 100.000 Kč, min se musí splatit 30% před zápisem , nepeněžitě vklady se musí ocenit a spolu s peněžitými musí činit 50.000Kč
- 39) ne, pouze jeden 40) ano mohou, pokud se společnost ruší
- 41) jenom soudem a jen do vzniku společnosti (z důvodu: dokument neobsahuje zákonem vyžadované části, nedovolený předmět podnikání, neodpovídá počet zakladatelů)
- 42) zakládá se na základě společenské smlouvy, kterou musí podepsat všichni zakladatelé a jejich podpisy musí být úředně ověřeny; vzniká dnem, ke kterému byla zapsána do OR, návrh musí být podán do 90 dnů od založení společnosti
- 43) je to souhrn peněžitých i nepeněžitých vkladů všech společníků do společnosti; povinnost mají s.r.o. a a.s. => výše se zapisuje do OR; vklad je souhrn peněžních prostředků a jiných penězi ocenitelných hodnot, které se společník zavazuje vložit do společnosti + podílet se jím na výsledku podnikání společnosti, nepeněžitý vklad – by měl být peněžně oceněn a musí být splacen před zápisem základního jmění do OR; podíl společníka je míra účasti společníka na čistém obchodním jmění společnosti

POJMY

Podnikání

1. **PODNIKÁNÍ:** je to soustavná činnost, provozovaná podnikatelem na vlastní jméno, na vlastní odpovědnost za účelem dosažení zisku
2. **PODNIKATEL:** je to FO či PO, která podniká na vlastní jméno a na vlastní odpovědnost, je to právní subjekt
3. **OBCHODNÍ SPOLEČNOST:** je to PO, zapsaná v obchodním rejstříku, dělíme je na osobní a kapitálové
4. **OBCHODNÍ JMÉNO:** u FO je tvořeno jménem a příjmením, u PO je tvořeno názvem firmy + právním dodatkem; je uvedeno v OR nebo Živnostenském rejstříku; je to název společnosti, pod kterým je společnost zapsána; nesmí být zaměnitelné s názvem firmy jiného podnikatele
5. **ZÁKLADNÍ JMĚNÍ:** má každý podnikatel na provozování podnikání (PS); je to peněžní vyjádření souhrnu peněžních a nepeněžních vkladů všech společníků do společnosti
6. **ZAKLADATELÉ SPOLEČNOSTI:** jsou to osoby, které zakládají podnik, mohou to být jak FO tak PO
7. **OBCHODNÍ MAJETEK:** je to souhrn majetkových hodnot (věci, pohledávky, či jiná práva) které jsou penězi ocenitelné, patří podnikateli a slouží k podnikání
8. **ČISTÉ OBCHODNÍ JMĚNÍ:** je to obchodní majetek snížený o závazky
9. **VKLAD SPOLEČNÍKA:** je to souhrn peněžních prostředků a jiných penězi ocenitelných hodnot, které se společník zavazuje vložit do společnosti. Společníci mohou do společnosti vložit vklad, ale nemusí v ní pracovat.
10. **ZALOŽENÍ SPOLEČNOSTI:** zakládá se na základě společenské smlouvy, která musí být podepsána všemi zakladateli a musí být úředně ověřena
11. **VZNIK SPOLEČNOSTI:** vzniká dnem zápisu do OR, návrh musí být podán do 30 dní od podepsání společenské smlouvy
12. **ZRUŠENÍ SPOLEČNOSTI:** zrušení předchází zániku; ruší se s likvidací nebo bez likvidace
13. **ZÁNİK SPOLEČNOSTI:** zaniká výmazem z OR

Nezdanitelné částky platné pro rok 2001

nezd. základ na poplatníka	38 040 Kč/rok	3 170 Kč/měsíc
vyživované dítě	23 520 Kč/rok	1 960 Kč/měsíc
roční odpočet na manželku (a)	21 720 Kč/rok	1 810 Kč/měsíc
částečný invalidní důchod	7 140 Kč/rok	595 Kč/měsíc
plný invalidní důchod	14 280 Kč/rok	1 190 Kč/měsíc
průkaz ZTP/P	50 040 Kč/rok	4 170 Kč/měsíc
student do 26 let	11 400 Kč/rok	950 Kč/měsíc

Od základu daně lze odečíst hodnotu darů poskytnutých obcím, PO se sídlem na území ČR, jakož i PO, které jsou pořadatelé veřejných sbírek podle zvláštního zákona, a to na financování vědy a vzdělání, výzkumných a vývojových účelů, kultury, školství, na policii, na požární ochranu, na podporu a ochranu mládeže, na ochranu zvířat, na charitativní, ekologické, náboženské účely, pokud úhrnná hodnota darů ve zdaňovacím období přesáhne 2% ze základu daně anebo činí alespoň 1 000 Kč. V úhrnu lze odečíst nejvýše 10% ze základu daně. Jako dar na zdravotnické účely se hodnota jednoho odběru krve bezpříspěvkového dárce oceňuje částkou 2000 Kč.

Od základu daně ve zdaňovacím období lze dále odečíst platbu příspěvků poplatníkem na penzijní připojištění se statním příspěvkem. Částka, kterou lze takto odečíst, se rovná úhrnu příspěvků zaplacených na penzijní připojištění se státním příspěvkem poplatníkem na zdaňovací období sníženému o 6 000 Kč. Maximální částka, kterou lze takto odečíst za zdaňovací období, činí 12 000 Kč.

Sazby daně

Základ daně	Daň	Ze základu přesahující
od 0 - do 109 200 Kč	15%	
od 109 200 - do 218 400 Kč	16 380 Kč + 20%	109 200 Kč
od 218 400 - do 331 200 Kč	38 220 Kč + 25%	218 400 Kč
od 331 200 - a více Kč	66 420 Kč + 32%	331 200 Kč